

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертаційну роботу
Громнюк Адріани Ігорівни
«Етнічні мотиви в архітектурі сучасних інтер'єрів
підприємств харчування»,

представлену до захисту на здобуття наукового ступеня кандидата
архітектури за спеціальністю
18.00.01 – теорія архітектури, реставрація пам'яток архітектури

Актуальність обраної теми. Дисертаційна робота Громнюк А. І. присвячена практиці використання українських етнічних мотивів в архітектурному середовищі, формуванню наукової бази для їх застосування в сучасних інтер'єрах підприємств харчування та розробленню практичних рекомендацій, які включають визначені методи, принципи та засоби формування народних мотивів, а також матрицю та алгоритм для їх достовірного застосування.

Здобувач переконливо обґрунтувала актуальність теми наукового дослідження в сучасних умовах, зазначила проблематику у вирішенні інтер'єрів закладів харчування із народними мотивами та підтвердила необхідність розроблення комплексних підходів до вирішення та вивчення питання проектування інтер'єрів сучасних підприємств харчування на основі використання етнічних мотивів.

Мета і завдання дослідження безпосередньо пов'язані із розробленням наукових основ використання етнічних мотивів в архітектурі інтер'єрів підприємств харчування. Завдання дослідження цілеспрямовані на досягнення мети та послідовно вирішуються у чотирьох розділах наукової роботи.

Об'єктом дослідження виступають інтер'єри приміщень для відвідувачів сучасних підприємств харчування України, а **предметом** – архітектурно-художні засоби проектування інтер'єрів сучасних підприємств харчування з використанням етнічних мотивів.

Наукова новизна отриманих результатів полягає у наступному: автором сформульовано науково-теоретичну базу для практичного використання етнічних мотивів різних архітектурно-етнографічних регіонів України в

сучасних інтер'єрах підприємств харчування. Це зумовило і отримання низки суттєвих наукових результатів: сформовано принципи проектування архітектури інтер'єрів сучасних підприємств харчування з використанням етнічних мотивів; розроблено основні засоби та методи використання етнічних мотивів в архітектурі таких закладів; сформульовано основні підходи до проектування предметно-просторового середовища підприємств харчування із застосуванням етнічних мотивів; визначено якісні характеристики використання етнічних мотивів у предметно-просторовому середовищі підприємств харчування, а саме: виявлено позитивні та негативні сторони цього підходу та визначено його основні риси.

Практичне значення дослідження полягає у можливості використання його основних положень та висновків в архітектурній освіті: при розробці навчальних програм, дидактичних завдань, а також при вивченні вибіркового, профілюючих і спеціальних дисциплін. Визначені засоби, методи та рекомендації використання етнічних мотивів можуть бути застосовані у проектуванні інтер'єрів сучасних підприємств харчування.

Окрім цього, результати дослідження були апробовані автором у проектуванні меблів та обладнання інтер'єрів з використанням етнічних мотивів.

Структура та обсяг дисертації. Дисертація складається зі змісту, вступу, чотирьох розділів з висновками до кожного з них, загальних висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг дисертації: 121 сторінка основної текстової частини, 62 сторінки із рисунками і таблицями, 29 сторінок списку використаних джерел – 267 найменувань та 5 додатків на 74 сторінках.

У вступі дисертації сформульовані основні положення наукового дослідження: обґрунтовано актуальність обраної теми дисертаційної роботи, визначені мета, завдання, об'єкт і предмет, межі та методи дослідження. Розкрито наукову новизну і практичне значення отриманих результатів.

Перший розділ «Теоретичні передумови і стан дослідженості використання етнічних мотивів в архітектурі інтер'єрів підприємств харчування» розкриває стан наукового опрацювання теми дисертації та підтверджує

актуальність вивчення етнічних мотивів в архітектурі інтер'єрів підприємств харчування. Здобувачем опрацьований великий пласт інформації, виокремлені основні напрямками джерел досліджень, зокрема такі, що стосуються використання етнічних мотивів у проектуванні сучасних інтер'єрів; закономірностей формування архітектурного, предметно-просторового середовища українського народного житла в різних етнографічних регіонах України; використання народних традицій у вітчизняній архітектурі початку ХХ століття; засад проектування архітектурного середовища закладів харчування тощо.

У цьому ж розділі виокремлено та проаналізовано періоди, які характеризувалися розвитком національної свідомості українців та відображенням народних мотивів у вітчизняній архітектурі. Автором досліджено архітектурно-планувальну та предметно-просторову організацію корчмів, що стали першими прототипами сучасних підприємств харчування.

На основі проведеного аналізу і огляду сформульована мета і окреслено задачі дослідження, які відповідають рівню кандидатської дисертації.

У другому розділі «Методика дослідження етнічних мотивів в архітектурі інтер'єрів підприємств харчування» подано термінологічний апарат дослідження, дано визначення ключових термінів, що використовуються у дисертації. Висвітлено методику дослідження, яка сформована відповідно до поставленої мети і завдань роботи та здійснюється впродовж чотирьох послідовних етапів. Подано аналіз застосованих методів дослідження на емпіричному та теоретичному рівнях дослідження. Розкрита суть цих методів, а також продемонстрована послідовність їх використання в роботі.

На основі спеціально розробленого міждисциплінарного методу структурно-семіотичного аналізу досліджено архітектуру інтер'єрів з використанням етнічних мотивів за допомогою інструментаріїв семіотики як знакову систему.

У третьому розділі «Основні засади та чинники проектування архітектури сучасних інтер'єрів підприємств харчування з використанням етнічних мотивів» проведено композиційний аналіз сучасних інтер'єрів закладів харчування, в яких використовуються етнічні мотиви. Встановлено відсутність сучасних композиційних засобів і прийомів організації предметно-просторового середовища; брак стилізації етнічних елементів, консервативність інтер'єрів; скромність художньо-архітектурних засобів використання етнічних мотивів; відсутність етнографічно-регіональної диференціації етнічних мотивів; відсутність єдності стильових компонентів інтер'єру, цілісності композиційного рішення.

Здобувачем здійснений стилістичний аналіз, завдяки якому визначено стильові аспекти та тенденції, тематичні напрямки в інтер'єрах сучасних закладів харчування України.

Використання статистичного аналізу дало змогу отримати цінні статистичні дані про кількість ресторанів м. Львова і м. Києва, в яких використані етнічні мотиви, зробити кількісне співвідношення етнічних мотивів різних народів, що використовують у сучасних закладах харчування даних міст.

У цьому ж розділі доповнено основні фактори впливу на формування предметно-просторового середовища підприємств харчування та визначено підходи до проектування архітектури інтер'єрів даних закладів.

У четвертому розділі «Формотворчі принципи і засоби застосування етнічних мотивів в архітектурі інтер'єрів підприємств харчування» розроблено основні архітектурно-художні засоби використання етнічних мотивів в інтер'єрах підприємств харчування, визначено основні етнічні елементи, що є основою формування національної архітектурно-художньої своєрідності архітектурного середовища. Здобувачем сформовані методи використання етнічних мотивів в інтер'єрах підприємств харчування, зокрема стилізації, прямого відтворення, автентичності, синтезу стилізації з використанням сучасних елементів інтер'єру та автентичних. Сформульовано основні принципи формування середовища закладів харчування на основі використання етнічних

мотивів: вибірковості, образності, цілісності та впізнаваності. Виявлені основні риси, які характеризують явище використання етнічних мотивів в архітектурі інтер'єрів підприємств харчування.

Розроблено схему оптимального алгоритму для застосування етнічних мотивів в архітектурі сучасних інтер'єрів цих закладів. Сформовано комплексні рекомендації для проектування архітектури інтер'єрів підприємств харчування з використанням етнічних мотивів певного етнографічного регіону України (Полісся, Поділля, Гуцульщини, Бойківщини, Закарпаття, Буковини, Півдня України, Середньої Наддніпрянщини, Полтавщини та Слобожанщини). Вони ґрунтуються на архітектурно-художніх ознаках народної архітектури цих регіонів, які подані у формі матриці.

Висновки дослідження логічні і розкривають основні результати наукової проблеми, відповідають на поставлені завдання.

Повнота викладу матеріалів дисертації в опублікованих працях та авторефераті. Наукові результати дисертації опубліковано у шести наукових працях у наукових фахових виданнях України, одній статті в науковому періодичному виданні іншої держави та п'яти тезах конференцій. Основні положення наукової роботи були представлені на семи наукових конференціях. У публікаціях автора повністю висвітлено результати дослідження.

Оцінка мови, стилю та оформлення дисертації й автореферату. Дисертаційну роботу написано українською мовою, на високому професійному рівні. Стиль викладення результатів теоретичних досліджень, висновків і рекомендацій забезпечує доступність їх сприйняття та використання. Роботу виконано згідно з новітніми вимогами до оформлення наукових праць. Структура і зміст дисертаційної роботи логічно й послідовно пов'язані.

Автореферат ідентичний змісту дисертаційної роботи, написаний грамотно, з використанням сучасної наукової термінології. Оформлення дисертаційної роботи та автореферату відповідає вимогам Департаменту атестації кадрів Міністерства освіти і науки України.

Поряд з тим, до роботи є окремі зауваження та побажання.

1. При аналізі підприємств харчування міст Києва та Львова доцільно було би розширити географію дослідження та долучити заклади сходу та півдня України, наприклад, міст Одеси та Харкова.

2. В дисертації зустрічаються окремі неточності редакційного та технічного характеру, проте вони не зменшують наукової та практичної цінності результатів дослідження.

Висновок. Робота справляє позитивне враження, а викладені наукові результати дають підстави стверджувати, що дисертація Громнюк Адріани Ігорівни «Етнічні мотиви в архітектурі сучасних інтер'єрів підприємств харчування» є завершеним науковим дослідженням, в якій вирішено наукове завдання – розроблено наукову базу для практичного використання етнічних мотивів різних архітектурно-етнографічних регіонів України в інтер'єрах приміщень для відвідувачів сучасних підприємств харчування.

За актуальністю розглянутих задач, обсягом досліджень, науковим рівнем і практичною цінністю отриманих результатів дисертація є завершеною, самостійно виконаною роботою, що відповідає вимогам «Порядку присудження наукових ступенів», затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567, та іншим нормативним вимогам, які висуваються до кандидатських дисертацій, а її автор Громнюк А. І. заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата архітектури за спеціальністю 18.00.01 – теорія архітектури, реставрація пам'яток архітектури.

Офіційний опонент:

Доктор архітектури, професор,
завідувач кафедри
образотворчого мистецтва
Східноєвропейського національного
університету імені Лесі Українки

Підпис засвідчую:

Лесик О. В.

Лесик О. В.

Лесик О. В.
Лесик О. В.
11 2016